

Eén minister voor onze nationale ICT

Maak één ministerie eindverantwoordelijkheid over de informatietechnologie.

Bij de formatiebesprekingen is de fusie van ministeries aan de orde. Dat is een goed moment om de verantwoordelijkheid voor onze nationale informatievoorziening helder te organiseren.

Invoering van informatietechnologie bij de overheid gaat niet goed genoeg. Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft nu de coördinatie, maar niet de macht en de verantwoordelijkheid.

Een typisch voorbeeld is de invoering van het elektronisch patiëntendossier. De Eerste Kamer stemde recent tegen de invoering ervan, terwijl er al veel geld geïnvesteerd is in de bouw. Artsen worden onder druk gezet om zich aan te melden terwijl niet echt duidelijk is of het systeem er komt en wat het precies gaat doen. En dan spreken we nog niet over de premature afmeldbrief aan alle Nederlanders. Bestuurlijk oogt dit als een warboel.

Naar aanleiding van eerdere incidenten en ervaringen zijn er gelukkig wel stappen ondernomen. Zo is er voor gekozen om binnen alle ministeries een verantwoordelijke Chief Information Officer te benoemen en ligt de coördinatie hiervan bij het ministerie van Binnenlandse Zaken. Belangrijk echter, is dat niemand de regie en het daarbij behorende mandaat heeft. Dit leidt tot onduidelijke verantwoordelijkheid, moeizame compromissen en een hogere kans op brokken.

Een geloofwaardige overheid is effectief en efficiënt en voldoet aan de verwachting van de burgers. Daardoor ontkomt ze niet aan de inzet van ICT. Denk aan het digitale loket.

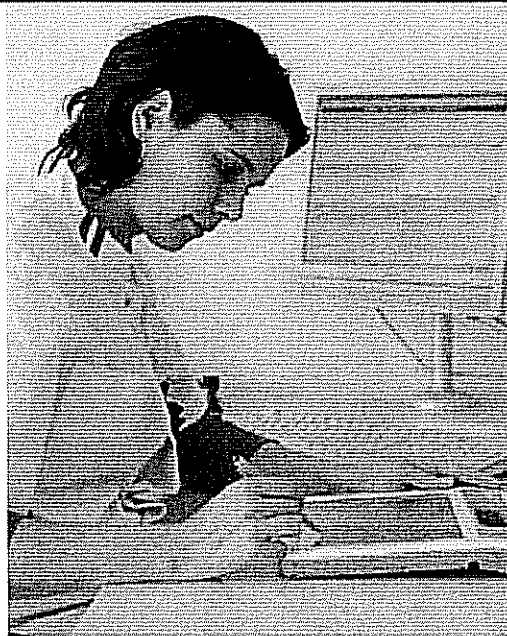
Maar het is ook noodzakelijk om de Informatiestromen binnen de overheid te kanaliseren. Doordat informatie zoveel toegankelijker wordt, wordt duidelijk hoezeer allerlei instanties naast elkaar werken.

Een voorbeeld daarvan is de informatievoorziening in de Jeugdzorgketen, waar vijf ministeries bij zijn betrokken. Veel informatie is binnen de verschillende schakels in de keten bekend, maar het delen van deze kennis vormt nog een belangrijk obstakel naar een effectieve samenwerking.

De aankomende bezuinigingen zijn ook een belangrijke drijfveer voor de inzet van ICT. Maar met de huidige manier van werken ligt eerder verspilling op de loer. In 2008 deed de Algemene Rekenkamer onderzoek naar budgetoverschrijdingen bij informatiseringprojecten naar aanleiding van berichten dat er per jaar 6 miljard euro te veel besteed wordt.

De Rekenkamer raadde een parlementair onderzoek naar kostenoverschrijdingen binnen de informatisering van de overheid af. De administratie rond informatiseringprojecten was zó ondoorzichtig, dat die enquête toch niets zou opleveren.

Informatievoorziening is net zo belangrijk voor onze moderne samenleving als bijvoorbeeld het beheer van

FRANK MULLEER / A.H.

De invoering van het elektronisch patiëntendossier eindigde in een bestuurlijke warboel.

de staatsfinanciën of de wegen- en waterhuishouding. Het ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft de kennis opgebouwd over aanleg en onderhoud van de infrastructuur. Het is een deskundige kracht tegenover een politiek gedreven parlement.

Maar inzake informatievoorziening ontbreekt een dergelijke kracht. Alle goede bedoelingen ten spijt, rollen ministeries van experiment naar experiment. De invoeringsdatum wordt dikwijls al bepaald zonder dat duidelijk is wat verlangd wordt. Ervaringen worden niet of nauwelijks gedeeld en fundamentele problemen niet onderkend, laat staan opgelost. De energie gaat zitten in interdepartementale afstemmingsproblemen. Intussen dreigen de ministeries te verworden tot een speelbal van de grote ICT-dienstverleners. De moderne technologie vraagt om een overheid die professioneel met informatie om gaat. Het is een primaire taak van de overheid die helder moet worden belegd. Hoog tijd dat één ministerie de eindverantwoordelijkheid krijgt over de informatievoorziening.

Jan Bots, hoogleraar controlling Universiteit Nijmegen, Jan Friso Grootte, hoogleraar informatica TU Eindhoven, Jan Bosman, directeur ConQuaestor

>> De rubriek opinie staat open voor leesbare, opinierende bijdragen die betrekking hebben op actuele zaken in het openbaar bestuur. De maximale lengte voor inzendingen is 600 woorden. Inzendingen graag naar Info@binnenlandsbestuur.nl o.v.v. 'Rubriek Opinie'. Via dit e-mailadres kunt u ook reageren.

Publieke Omroep

■ Omroepland is op drift geraakt en zijn ankers kwijt. Het is aan ons om boeien toe te werpen, overtollige ballast van boord te gooien en nieuwe ankers op te lijnen. Linkse of rechtse media bestaan voor de kijker al lang niet meer. Als Jort Kelder een herkenbaar gezicht van de VARA is geworden, heeft de haan al zeker drie keer gekraaid.

Lees de column van Maud & Marieke op www.binnenlandsbestuur.nl/omroep